

OKRESNÁ PROKURATÚRA KOŠICE I
Mojmírova 5, 041 47 Košice 1

Číslo: 3 Pv 319/14/8802-17
EEČ: 2-63-562-2018

Košice I 13.09.2018

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**
Trestný čin: prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Košice I

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

- dňa 24.05.2012 v predajni NAY Elektrodom , na ul. Trolejbusovej č. 6 v Košiciach, uzatvoril so spoločnosťou XXXXX, a. s.. XXXXX, XXXXX XXXXX, zmluvu o pôžičke č. 1054498871, na základe ktorej mu bola poskytnutá pôžička vo výške 973,5€ na nákup čiernej techniky (Ipod 2), ktorý sa zviazal vrátiť pri ročnej úrokovej sadzbe 56,95 % v 15 mesačných splátkach po 64,90 € a zaplatenej akontácii v hotovosti 105,04€ do mesiaca 08/2013, pričom pri uzatváraní zmluvy uviedol, že je zamestnancom spoločnosti Lex Calpirinia, s.r.o. Slovenskej jednoty 10, Košice, podľa ktorého pre uvedenú spoločnosť pracoval na riadny zamestnanecký pomer od mesiaca 07/2011 a jeho čistý mesačný príjem bol 750,-€, aj keď sa to nezakladalo na pravde, pričom podľa splátkového kalendára ku dňu konečnej splatnosti okrem akontácie neuhradil žiadnu splátku, čím tak uviedol spoločnosť XXXXX, a. s., do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie a splácanie úveru a ku dňu 04.03.2014 spôsobil pre uvedenú spoločnosť škodu vo výške 1082 €.

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa OR PZ Košice, OKP, sp. zn. ORP-996/6-VYS-KE-2014 z 20.05.2014 bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie XXXXX pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe ako je uvedené vo výrokovvej časti uznesenia.

Preskúmaním vyšetrovacieho spisu bolo zistené, že v priebehu skráteného vyšetrovania bola vypočutá XXXXX - splnomocnenec poškodeného a zabezpečené boli listinné dôkazy, najmä zmluva s prílohami a správa Sociálnej poisťovne.

Z písomného vyhotovenia Žiadosti o pôžičku k Zmluve o pôžičke č. 1054498871 vyplýva, že žiadateľ XXXXX do žiadosti uviedol, že je zamestnaný v spoločnosti Lex Calpirinia, s.r.o. s čistým mesačným príjmom vo výške 750,-€. K žiadosti nepredložil žiadne doklady preukazujúce tieto tvrdenia.

Výpoveďou splnomocnenca poškodeného bolo potvrdené, že zo strany poskytovateľa úverov od žiadateľa o úver neboli požadované žiadne iné doklady súvisiace s deklarovávaným zamestnaním a príjmom. Na poskytnutie úveru postačovalo predloženie občianskeho preukazu a kartičky poistenca.

Z uvedených dôkazov je zrejmé, že poškodená spoločnosť mohla pri zachovaní obvyklej miery opatrnosti jednoducho odhaliť nepravdivosť údajov uvádzaných obvineným, avšak za týmto účelom nevykonala žiadnu aktivitu. Systém prijímania a následne schvaľovania žiadostí bol u poškodenej spoločnosti povrchný, nespĺňajúci kritériá odbornej starostlivosti pri preverovaní bonity. V dôsledku uvedeného k poskytnutiu úveru dochádzalo aj u osôb, ktoré vôbec nespĺňajú podmienky na jeho poskytnutie a splácanie.

K znakom základnej skutkovej podstaty trestného činu podvodu a úverového podvodu je potrebné uviesť, že len uvedenie určitých nepravdivých skutočností nie je možné, samo o sebe, považovať za „vedenie do omylu“ v zmysle základnej skutkovej podstaty týchto trestných činov, pretože „uvádzanie, či deklarovanie nepravdy“ nič nehovorí o tom, či tieto nepravdivé skutočnosti boli alebo mohli byť aj objektívne spôsobilé oklamať klamanú osobu (ide o posudzovanie spôsobilosti, či nespôsobilosti použitého prostriedku oklamať poškodeného), respektíve, či k oklamaniu poškodeného došlo len preto, že ten celkom (hrubo) zanedbal svoju povinnosť (a to buď všeobecnú prevenčnú povinnosť vyplývajúcu z § 415 Občianskeho zákonníka, prípadne konkrétnu povinnosť vyplývajúcu zo zákona (zákon č. 129/2010 Z. z.), zmluvy, či pracovného zaradenia) a zjavne konal bez dodržania určenej miery opatrnosti. V takomto prípade možno hovoriť o tom, že k škode na majetku poškodeného došlo výhradne v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti na strane poškodeného, t. j. s porušením obvyklej miery opatrnosti, pretože za jej bežného dodržania by bolo vylúčené oklamanie poškodeného, teda išlo o konanie nespôsobilé uviesť niekoho do omylu a spôsobilým sa stalo len a výlučne vďaka zjavnému porušeniu obvyklej miery opatrnosti zo strany poškodeného.

V predmetnom prípade by na naplnenie skutkovej podstaty postačovalo ak poskytovateľ úverov preverí žiadateľov o úver bežnými prostriedkami (napríklad

vyžiadanim potvrdenia o výške príjmu, pracovnej zmluvy, výplatných pásov). Nemusi vynaložiť nejaké špecifické úsilie, napríklad podrobné preverovanie žiadateľa prostredníctvom detektívnej služby a podobne. Ak napríklad sám zamestnávateľ poskytne žiadateľovi o úver falošné potvrdenie, v ktorom mu znásobí jeho skutočný mesačný príjem, možno hovoriť o nepravde, ktorá je spôsobilá „viesť do omylu“ poskytovateľa úveru v zmysle skutkovej podstaty trestného činu podvodu, pretože ju nie je možné (spravidla) zistiť za zachovania obvyklej, bežnej miery opatrnosti (a ak by takúto nepravdu aj poskytovateľ úverov zistil, bola by to zväčša náhoda). V takýchto prípadoch nemožno od poskytovateľov úverov vyžadovať vyššiu mieru opatrnosti než aj skutočne vynaložili a išlo by o spáchanie trestného činu podvodu, prípadne v štádiu pokusu. Otázka, či klamaný mohol svoj omyl poznať je nerozhodná iba vtedy, ak by musel vynaložiť viac pozornosti a úsilia, než sa za daných okolností všeobecne predpokladá (napríklad použitie falošných dokladov totožnosti nie je, spravidla, možné zistiť za použitia obvyklej miery opatrnosti, pretože falošnosť dokladov nie je často možné zistiť len pohľadom bez bližšieho expertízneho skúmania).

Z vykonaných dôkazov je zrejmé, že spoločnosť XXXXX a.s., nepreverila schopnosť XXXXX splácať poskytnutý úver takým spôsobom, aby zachovala odbornú starostlivosť, tak ako jej to ukladá v ustanovení § 7 zákon o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z. z.

Vzhľadom na uvedené mám zato, že v predmetnom prípade neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu, konkrétne znak spočívajúci v uvedení do omylu. Ku škode na majetku poškodeného došlo výlučne z dôvodu zjavného porušenia obvyklej miery opatrnosti.

Možnosť využiť trestnoprávny prostriedok ochrany nesmie byť natoľko jednoduchá aby pre oprávnené subjekty bolo najvýhodnejšie celkom rezignovať na aktívnu ochranu ich práv a záujmov v takej miere, ktorú od nich treba rozumne vyžadovať. Takýto stav by odporoval zásade vigilantibus iura (právo pomáha ostražitým, bdelym).

Vzhľadom na uvedené dôvody bolo potrebné rozhodnúť tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Roman Sopoliga
prokurátor